

NOTAT

Dato: 16. oktober 2009
Kontor: Familiesammen-
føringskontoret
J.nr.: 2008/4139-229
Sagsbeh.: MGK/BTI/NHL

Notat om praksis efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8.

1. Indledning

Udlændingelovens § 9, stk. 8, regulerer spørgsmålet om meddelelse af opholdstilladelse på baggrund af ægteskab i tilfælde, hvor det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter begge parter eget ønske.

Det følger af udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt., at det i tilfælde, hvor ægteskabet er indgået mellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, som udgangspunkt må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter begge parter ønske – den såkaldte fætter/kusine-regel.

I dette notat gennemgås udviklingen af den retlige regulering af de såkaldte tvangsægteskaber (pkt. 2-4). Herefter gennemgås relevant retspraksis (pkt. 5) og hovedlinjerne i den administrative praksis, der har udviklet sig vedrørende bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt. (pkt. 6).

Notatets beskrivelse af regler og praksis vedrører såvel ægteskaber som faste samlivsforhold af længere varighed. Som udgangspunkt refereres for overskuelighedens skyld alene til ægteskaber.

2. Retsgrundlaget vedrørende tvangsægteskaber

Ved **lov nr. 473 af 1. juli 1998** blev der i § 9 indsat en bestemmelse i udlændingeloven, der sigtede til parternes frivillige indgåelse af ægteskab, således at opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, herefter ikke kunne meddeles, såfremt ægteskabets indgåelse beroede på en aftale indgået af andre end ægtefællerne. Bestemmelsen fandt alene anvendelse i tilfælde, hvor mindst den ene af ægtefællerne var under 25 år.

Ved **lov nr. 424 af 31. maj 2000** indførtes en bestemmelse i den dagældende udlændingelovs § 9, stk. 2, nr. 7, hvorefter ægtefællesammenføring for personer under 25 år alene kunne tillades, såfremt ægteskabet utvivlsomt måtte anses for indgået efter den herboendes eget ønske, eller særlige personlige forhold i øvrigt talte herfor.

Formålet med bestemmelsen var en yderligere sikring af herboende unge mod tvangsægteskaber, således at der nu kun kunne meddeles opholdstilladelse som led i ægtefællesammenføring til personer under 25 år i tilfælde, hvor det ud fra en samlet bedømmelse af de faktiske forhold måtte anses for utvivlsomt, at ægteskabet var indgået efter den herboendes eget ønske.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen (Lovforslag L 208 af 29. februar 2000), side 9, at der som udgangspunkt kun ville blive meddelt tilladelse til ægtefællesammenføring til personer under 25 år i de tilfælde, hvor det ud fra en samlet bedømmelse af de faktiske forhold i sagen måtte anses for utvivlsomt, at ægteskabet var indgået efter den herboendes eget ønske, og at vurderingen heraf skulle bero på et individuelt skøn, hvor samtlige foreliggende oplysningerne i sagen skulle inddrages.

Af bemærkningerne fremgår det videre, at omstændighederne ved ægteskabets indgåelse og ægtefællernes personlige kontakt forud for ægteskabets indgåelse kunne tillægges vægt, hvorimod oplysninger om ægtefællernes religion og etniske oprindelse ikke kunne indgå som et lovligt kriterium i afvejningen.

Af besvarelsen af henholdsvis spørgsmål 20 og 21 fra Folketingets Retsudvalg i forbindelse med fremsættelsen af L 208 fremgår, at Udlændingesservice ville kunne indkalde f.eks. den herboende ægtefælle til en samtale, såfremt der gennem fremkomne oplysninger eller herboendes adfærd i øvrigt var forhold, der tydede på, at ægteskabet ikke var indgået efter den herboendes eget ønske. Tilsvarende ville en dansk repræsentation i det land, hvorfra den herboendes ægtefælle søgte om ægtefællesammenføring, kunne indkalde ansøgeren til en samtale.

Af bemærkningerne fremgår det endvidere, at det forhold, at ægteskabet var indgået med familiens medvirken, kun var en omstændighed, der talte for, at ægteskabet ikke var indgået efter den herboendes eget ønske.

Såfremt der forelå et fast samlivsforhold af længere varighed – som udgangspunkt mindst 1½ år – ville dette som udgangspunkt udgøre sådanne særlige personlige forhold, at der måtte meddeles opholdstilladelse på baggrund af samlivsforholdet, selvom det var uklart, om samlivet var indgået efter den herboendes eget ønske.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 7, blev ophævet ved ikrafttrædelsen af **lov nr. 365 af 6. juni 2002**. Ophævelsen af bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den samtidige indførelse af 24 års kravet i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1.

Af bemærkningerne til Lovforslag L 152 af 28. februar 2002, side 30, fremgår det, at 24 års reglen blev indført for blandt andet at modvirke og undgå tvangsægteskaber. Det blev i den forbindelse anført, at jo ældre man er, desto bedre kan man modstå pres fra familien eller andre til at indgå ægteskab mod sin vilje.

Med henblik på at styrke indsatsen mod tvangsægteskaber yderligere blev den hidtidige bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 7, samtidig erstattet af en ny generel bestem-

melse i udlændingelovens § 9, stk. 8, hvorefter der som altovervejende hovedregel ikke kan gives tilladelse til familiesammenføring, såfremt det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter begge parter eget ønske. Beskyttelsen i bestemmelsen finder anvendelse i forhold til både ansøgeren og referencen, hvorimod det efter den tidligere bestemmelse alene var påkrævet, at ægteskabet var indgået eller samlivsforholdet var etableret efter herboendes eget ønske.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8, jf. Lovforslag nr. L 152 af 28. februar 2002, side 56 ff., at det ikke længere er et krav, at den konkrete sag indeholder oplysninger af en sådan karakter, at det må lægges til grund, at ægteskabet er indgået mod begge parter ønske, for at der meddeles afslag på ægtefællesammenføring. Det afgørende er, om det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter begge parter ønske.

Det fremhæves i bemærkningerne, at det alene er i de tilfælde, hvor der foreligger tvivl om, hvorvidt ægteskabet er indgået frivilligt, at der skal foretages en vurdering af sagens omstændigheder. Vurderingen heraf skal inddrage samtlige foreliggende oplysninger i sagen, herunder omstændighederne vedrørende ægteskabets indgåelse samt ægtefællernes personlige kontakt forud for ægteskabets indgåelse. De pågældende familiers medvirken til ægteskabets indgåelse er et moment, der skal tillægges væsentlig betydning, og såfremt familierne har medvirket, må det ofte anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter begge parter ønske.

Derudover skal oplysninger om ægtefællernes økonomiske, arbejdsmæssige, uddannelsesmæssige og andre personlige forhold samt oplysninger om parternes kontakt med deres familier forud for ægteskabets indgåelse, inddrages ved vurderingen.

Eventuelle oplysninger om tidligere tvangsægteskaber i familien, ægtefællernes optræden overfor udlændingemyndighederne samt divergerende oplysningerne om frivilligheden i ægteskabet vil ligeledes kunne inddrages ved vurderingen.

For så vidt muligheden for at fravige betingelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8, fremgår det af bemærkningerne side 57, at der skal foreligge helt særlige grunde, der afgørende taler for, at der må meddeles opholdstilladelse på grundlag af ægteskabet, selvom det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter begge parter ønske. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis der er forløbet mange år siden indgåelsen af ægteskabet, og parterne siden har samlevet, og det nu må lægges til grund, at begge parter ønsker at fortsætte samlivet.

Senest med **lov nr. 1204 af 27. december 2003** er reglerne om tvangsægteskaber blevet justeret, således at tidligere familiesammenføringer til Danmark i ægtefællernes eller samlevernes familier skal indgå som et væsentligt element ved afvejningen efter udlændingelovens § 9, stk. 8.

3. *Nærmere om retsgrundlaget vedrørende fætter/kusine-reglen i udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt.*

Ved **lov nr. 1204 af 27. december 2003** blev bestemmelsen i § 9, stk. 8, udvidet med en formodningsregel, den såkaldte fætter/kusine-regel. Ordlyden af bestemmelsens 2. pkt., er herefter:

"Er ægteskabet indgået eller er samlivsforholdet etableret mellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, anses det, medmindre særlige grunde taler derimod, for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet etableret efter begge parter eget ønske."

Af bemærkningerne til loven, jf. Lovforslag nr. L 6 af 8. oktober 2003, side 7, fremgår det, at såfremt et ægteskab er indgået imellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, vil der som udgangspunkt blive meddelt afslag på ægtefællesammenføring. Kan parterne overfor udlændingemyndighederne godtgøre, at ægteskabet er indgået efter eget ønske, kan afslag på ægtefællesammenføring dog ikke meddeles efter denne bestemmelse.

Formålet med bestemmelsen er ifølge bemærkningerne at hjælpe unge, der er i fare for – mod deres eget ønske – at blive tvunget eller presset ind i et ægteskab med en nærtbeslægtet eller med en i øvrigt nærmere beslægtet.

Bestemmelsen fører således til, at der som udgangspunkt meddeles afslag på ægtefællesammenføring, hvis parret er omfattet af den personkreds, som bestemmelsens vedrører, fordi ægteskabet i så fald ikke anses for at være baseret på frivillighed.

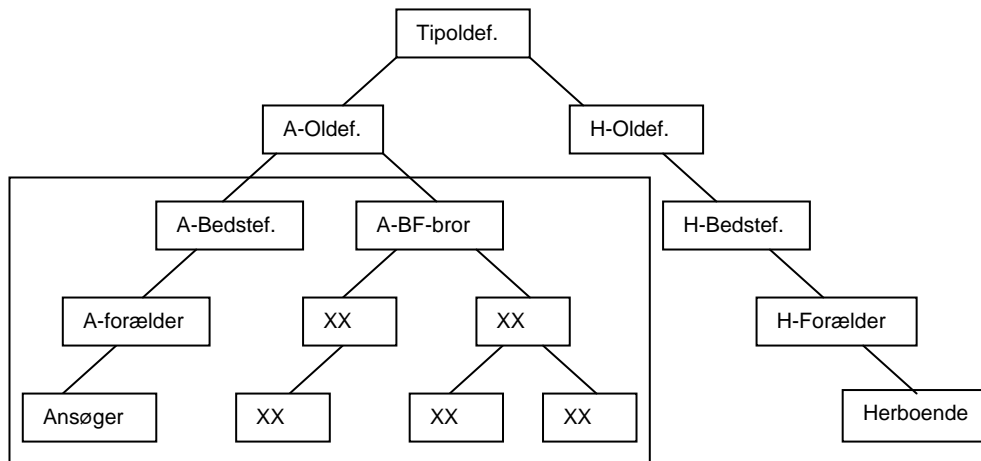
Den personkreds, der efter bemærkningerne skal anses som nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, omfatter slægtninge i ægtefællernes eller samlevernes bedsteforældres ret op- og nedstigende linje samt i bedsteforældres søskendes ret op- og nedstigende linje.

Efter bemærkningerne er begrebet nærtbeslægtet eller i øvrigt nærmere beslægtet defineret således, at persongruppen omfatter blandt andet bedsteforældres børn (onkler og tanter), bedsteforældrene børnebørn (fætre og kusiner) og bedsteforældrenes oldebørn (fætre og kusiners børn). Gruppen omfatter endvidere blandt bedsteforældrenes søskendes børn (forældrenes fætre og kusiner) og bedsteforældrenes søskendes børnebørn (forældres fætres og kusiners børn, dvs. næstsøskendebørn), jf. figuren vedrørende slægtskabsforhold nedenfor på s. 5.

Det betyder videre, at de to personer ikke må have samme oldeforældre, og den ene persons oldeforældre heller ikke må være den andens tipoldeforældre.

Såfremt herboende og ansøger har samme tipoldeforældre, er situationen en anden. Tipoldefaren er ganske vist en del af ansøgers opstigende linje, og det betyder så, at *tipoldefaren selv* er omfattet af den persongruppe, der anses som nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede. Men herboende – som jo ligesom ansøger er tipoldefarens tipoldebarn – er ikke nødvendigvis beslægtet i ret nedstigende linje med ansøgers bedsteforældres søskende.

Slægtskabsforhold:

Det er således kun personerne indenfor boksen på figuren, der er omfattet af reglen. At ægteskab ikke lovligt kan indgås i egen ret op- og nedstigende linje, følger af lovgivningens almindelige regler.

Som anført ovenfor kan der ikke meddeles afslag på ægtefællesammenføring med henvisning til bestemmelsen i § 9, stk. 8, 2. pkt., såfremt parterne over for udlændingemyndighederne kan godtgøre, at ægteskabet er indgået efter eget ønske.

Som eksempler på, hvorledes parret kan godtgøre frivilligheden i ægteskabet eller samlivsforholdet, nævnes i bemærkningerne et længerevarende og indgående bekendtskab forud for ægteskabets indgåelse eller samlivsforholdets etablering, en egenhændig planlægning af brylluppet eller samliv forud for indgåelsen af ægteskabet. Endvidere nævnes det tilfælde, hvor parret ikke har været bekendt med deres slægtskabsforhold forud for ægteskabets indgåelse eller samlivsforholdets etablering.

Dokumentation for længerevarende og indgående bekendtskab kan ske ved en simultanhøring af parret, hvor de hver for sig stilles spørgsmål vedrørende deres indbyrdes bekendtskab. Godtgørelse af fælles samliv forud for ægteskabets indgåelse kan ske på samme måde, eller ved fremlæggelse af f.eks. kvitteringer for indkøb af fælles bohave, huslejekontrakt eller dokumentation for fælles konto i et pengeinstitut.

Der er i bemærkningerne ikke gjort udtømmende op med, hvilke omstændigheder, der kan føre til, at der skal meddeles tilladelse til ægtefællesammenføring til trods for, at ægteskabet er indgået mellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, og der må altid foretages en konkret og individuel vurdering af forholdene i hver enkelt sag.

Der kan herudover henvises til besvarelsen af spørgsmål 21 fra Folketingets Integrationsudvalg i forbindelse med fremsættelsen af Lovforslag nr. L 6 af 8. oktober 2003, hvoraf frem-

går, at oplysningerne om, at ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet etableret efter ønske fra begge parter, kan godtgøres ved, at parterne – ved siden af at erklære, at ægteskabet er indgået efter eget ønske – udtaler sig samstemmende om tidligere kontakt i form af brevveksling, telefonsamtaler og personlige møder. Herudover kan oplysninger om fælles interesser og/eller venner samt oplysninger om den måde, parret har mødt hinanden på, indgå ved vurderingen af, om ægteskabet anses for indgået efter eget ønske.

Med hensyn til muligheden for at fravige betingelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt., er retstilstanden for så vidt angår udlændingelovens § 9, stk. 8, 1. pkt., videreført. Det fremgår således af bemærkningerne, at der – som hidtil – helt undtagelsesvist vil kunne være ganske særlige grunde, der afgørende taler for, at der må meddeles opholdstilladelse, selv om det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter begge parterens ønske.

Efterfølgende omstændigheder, f.eks. efterfølgende samliv af en vis varighed, vil derfor i særlige tilfælde kunne føre til, at kravet om at et ægteskab skal være indgået frivilligt, kan fraviges. Det forhold, at parret har levet sammen i en længere periode, kan således efter omstændighederne føre til, at kravet om, at ægteskabet er indgået frivilligt, kan fraviges. Efter bemærkningerne skal der være forløbet mange år siden indgåelsen af ægteskabet, hvor parret siden har samlevet og ønsker at fortsætte samlivet.

4. Nærmere om anvendelsen af bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt., blev fremsat af regeringen for at styrke indsatsen mod tvangsægteskaber.

Det må derfor som udgangspunkt kræves, at der ved familieforhold omfattet af bestemmelsen tilvejebringes særligt vægtige argumenter eller beviser for at afkræfte formodningen for, at ægteskabet ikke er indgået frivilligt, da bestemmelsen regulerer et ægteskabsmønster, der vurderes som forbundet med tvang eller tvangslignende forhold. Dette understøttes af de i bemærkningerne nævnte eksempler på forhold, der kan medvirke til at afkræfte formodningen for tvang, nemlig samliv forud for ægteskab, et længerevarende og indgående kendskab til hinanden mv.

Det forhold, at bemærkningerne ikke indeholder en udtømmende opregning af de omstændigheder, der kan tillægges vægt ved vurderingen af, om et ægteskab skal anses for indgået frivilligt, betyder, at samtlige oplysninger i sagen bør inddrages, og at kriterier som parternes alder, uddannelse, arbejdsmæssige og økonomiske forhold, som inddrages i relation til bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8, 1. pkt., også bør inddrages ved vurderingen efter udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt.

Parternes egne forklaringer vil normalt ikke være tilstrækkeligt til at afkræfte formodningen om, at ægteskabet ikke er indgået efter begge parterens eget ønske, medmindre de understøttes af faktiske – og dokumenterede – oplysninger om parternes alder, uddannelse, arbejdsmæssige forhold etc., ligesom et længerevarende samliv eller indgående bekendtskab inden ægteskabets indgåelse vil skulle dokumenteres eller i høj grad sandsynliggøres for at kunne afkræfte formodningen for, at ægteskabet ikke er indgået frivilligt.

5. *Eksempler på domspraksis i relation til bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt.*

5.1. Højesterets dom af 30. januar 2007 (UfR2007.1115H)

I denne sag vurderede Højesteret en konkret sag i relation til bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt. Med stemmerne 3-2 nåede Højesteret frem til, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte Integrationsministeriets afgørelse om afslag på opholdstilladelse.

Højesteret konkluderede i dommen, at en afgørelse efter udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt. beror på en bevisbedømmelse, som er undergivet sædvanlig domstolsprøvelse, og at der herved kan tages hensyn til nye oplysninger, herunder om forhold, der først er indtruffet efter ministeriets afgørelse.

Højesterets flertal fandt, at efter indholdet af formodningsreglen i udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt., og formålet med bestemmelsen, havde parret og deres nære familiemedlemmers forklaringer om, at ægteskabet var frivilligt, ikke afkræftet lovens formodning om, at det som følge af fætter-kusine slægtskabet var tvivlsomt, om ægteskabet var indgået efter begge parter eget ønske. Højesteret fandt heller ikke, at formodningen var afkræftet ved parternes forklaring om samvær under ægteskabet.

Bevisresultatet bestyrkedes efter flertallets opfattelse af, at den ene af parternes storebror for retten forklarede, at han "bor i Sverige, da hans kone, som han er i familie med, ikke kan få opholdstilladelse i Danmark".

I dommen valgte Højesteret blandt andet at fremhæve, at det i ministeriets notat af 20. oktober 2003 om indkomne hørings svar var anført, at "Integrationsministeriet er enig i, at den foreslåede formodningsregel vedrørende ægteskabet mellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede skal administreres således, at der består en reel adgang til at afkræfte den opstillede formodning." Højesteret fremhævede desuden integrationsministerens besvarelse af 19. november 2003 af spørgsmål nr. 21 fra Folketingets Integrationsvalg vedrørende Lovforslag nr. L 6, hvoraf det blandt andet fremgår, at udlændingemyndighederne vil kunne lægge vægt på oplysninger fra parret selv eller familiemedlemmer, venner eller kolleger til parterne om baggrunden for indgåelsen af ægteskabet.

Det ligger herefter fast, at der ved domstolsprøvelsen kan lægges vægt på forhold indtruffet efter tidspunktet for ministeriets afgørelser, at der ved domstolsprøvelsen kan afgives forklaring af parternes selv og deres familiemedlemmer, og at der ved afgørelsen af, om formodningen er afkræftet, kan lægges vægt på, om der i øvrigt er indgået formodede tvangsægteskaber i parternes nærmeste familie.

5.2. Østre Landsrets dom af 4. marts 2008

Landsretten henviser i sin dom for så vidt angår prøvelsesintensiteten til UfR2007.1115H, ligesom landsretten henviser til ministerens besvarelse af 19. november 2003 af spørgsmål 21.

For landsretten afgav såvel parret som en række nære familiemedlemmer forklaring.

Landsretten fandt, at de afgivne forklaringer fremstod overensstemmende og oprigtige, hvorfor landsretten på den baggrund og efter bevisførelsen i øvrigt lagde til grund, at parret siden de var henholdsvis 15 og 13 år havde været kærestere, og at de siden da og frem til ægteskabet otte år senere havde holdt forbindelsen ved lige på trods af, at de opholdt sig henholdsvis i hjemlandet og i Danmark. Parret havde ingen personlig kontakt i denne periode.

Parret oplyste, at de som følge af deres kulturelle baggrund havde været afskåret fra at leve sammen, før de blev religiøst viet et år efter den borgerlige vielse. Efter den religiøse vielse havde de samlevet i to uger i hjemlandet. Herefter havde de i en periode på knap otte måneder samlevet i Danmark, den følgende sommer været sammen en måned i hjemlandet, derefter fra november til maj det følgende år i Danmark og igen fra december dette år og indtil domsafsigelsen i Danmark.

Landsretten fandt, at da parrets og familiemedlemmernes forklaringer fandtes bestyrket af oplysningerne om samlivsperioderne efter den religiøse vielse i 2004, og da parret nu i mere end et år havde boet sammen som ægtefæller i Danmark, var det efter en samlet vurdering godtgjort, at ægteskabet var indgået efter begge parters ønske.

5.3. Vestre Landsrets dom af 4. juni 2008

For landsretten afgav parret og en række familiemedlemmer og udenforstående forklaring.

Landsretten referer i dommen direkte til UfR2007.1115H for så vidt angår den fulde prøvelse, og lægger i øvrigt vægt på, at parret indgik ægteskab, da de var henholdsvis 31 og 26 år gamle. Det var for landsretten ubestridt, at ansøgeren herefter havde været i Danmark i 4 perioder på samlet 2 år og 4 måneder, og parret måtte efter bevisførelsen anses for i disse perioder at have samlevet som ægtefæller.

Forklaringerne for landsretten ansås for at være særdeles oprigtige og troværdige, ligesom der var afgivet troværdige forklaringer af familiemedlemmer og udenforstående.

På baggrund af de meget troværdige forklaringer sammenholdt med længden af parrets samliv efter vielsens indgåelse og parternes modne alder fandt landsretten det bevist, at ægteskabet var indgået efter begge parters ønske. At parret havde begrænset samvær under fire års forlovelse før ægteskabet og dermed ikke "et længerevarende og indgående bekendtskab forud for ægteskabet ud over det, der følger af slægtskabet", kunne ikke føre til et andet resultat.

5.4. Østre Landsrets dom af 26. juni 2008

For landsretten afgav parret og en række familiemedlemmer og udenforstående forklaring. Det er i dommen anført, at parret overensstemmende og troværdigt har forklaret, at de mødtes første gang til et bryllup, at de efterfølgende blev kærestere, at den herboende et år senere flyttede til Danmark, og at parret herefter havde telefonisk kontakt i ca. tre år, hvorefter de besluttede at gifte sig. Ægteskab var indgået året efter.

På tidspunktet for dommen havde parret været gift i ca. fem år. Ansøgeren havde i de forudgående 4 ½ år opholdt sig i alt ca. to år i Danmark, hvor parret havde samlevet, ligesom den herboende havde været på tre måneders besøg hos ægtefællen i hjemlandet. Parret havde et fællesbarn, født ni måneder efter ægteskabets indgåelse.

Landsretten fandt, efter parternes forklaring og det oplyste om omfanget af parrets samliv, at det efter en samlet vurdering var godtgjort, at ægteskabet var indgået efter parternes eget ønske.

5.5. Østre Landsrets dom af 22. september 2008

På tidspunktet for dommen var ægtefællerne henholdsvis 27 og 26 år gamle.

For landsretten afgav parret og flere familiemedlemmer forklaring. Der var flere eksempler på ægteskab mellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede blandt familiemedlemmerne.

Landsretten fandt det, navnlig efter parternes og familiemedlemmernes forklaringer om blandt andet samvær under ægteskabet, at der ikke var oplyst særlige grunde, der talte mod at anse det for tvivlsomt, at ægteskabet var etableret efter parternes eget ønske. Landsretten stadfæstede underrettens dom og opretholdt dermed ministeriets afslag.

6. Administrativ praksis vedrørende anvendelsen af § 9, stk. 8, 2. pkt.

Ud fra de ovenfor nævnte lovforarbejder og den anførte retspraksis kan der anføres nogle hovedlinjer for elementerne i ministeriets skønsmæssige praksis vedrørende bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt.

Det skal understreges, at der altid er tale om en samlet vurdering af alle sagens omstændigheder, og at det skønsmæssige element i denne type sager betyder, at der er tale om meget konkrete afgørelser.

Det forhold, at der i andre sager måtte forekomme sammenlignelige forhold på et eller flere af de nedenstående punkter betyder derfor ikke i sig selv, at formodningen kan antages at være afkræftet.

Der er således ikke tale om en vurdering, hvor et enkelt forhold i sig selv kan afkræfte formodningen, men derimod om en vurdering, der inddrager alle relevante forhold.

6.1. Om længerevarende og indgående bekendtskab

Et længerevarende og indgående personligt bekendtskab kan bidrage til at godtgøre, at parterne har indgået ægteskabet efter ønske eget ønske. Der kan f.eks. være tale om, at ægtefællerne har lært hinanden personligt at kende som børn/teenagere og således har opnået et kendskab til hinanden, som ligger ud over, hvad der almindeligvis kan forventes af relationer mellem nærtbeslægtede eller nærmere beslægtede i øvrigt.

Det afgørende er ikke, om parret har haft et længerevarende kendskab til hinandens blotte eksistens eller et bekendtskab af almindelig familiær karakter, men om parret har haft et længerevarende og indgående bekendtskab som kærester/forlovede med den deraf følgende personlige nære kontakt.

Fra praksis kan nævnes et eksempel, hvor parret inden indgåelsen af forlovelsen så hinanden en gang hver anden uge, og to-tre gange ugentligt efter indgåelsen af forlovelsen. Man fandt i den konkrete sag at kunne lægge til grund, at der var tale om et længerevarende og indgående bekendtskab.

Et længerevarende og indgående bekendtskab kan søges dokumenteret i form af kontakt via SMS og breve. Man fandt i en konkret sag, at formodningen for tvang var afkræftet blandt andet under henvisning til, at den herboende i perioden op til brylluppet (fordelt på fem måneder) sendte sin ægtefælle en stor mængde sms-beskeder, hvilket talte for en tæt og vedvarende kontakt, der også var sandsynliggjort på anden måde.

6.2. Om parrets egenhændige planlægning af brylluppet

Ved vurderingen af, om ægtefæller egenhændigt har planlagt brylluppet, tillægges det væsentlig betydning, i hvilket omfang parret kan fremvise dokumentation for deltagelse i den konkrete planlægning og afholdelsen af udgifterne hertil. Der kan eksempelvis være tale om dokumentation for indkøb af brudeudstyr og beklædning, bestilling af lokaler og bespisning til bryllupsfest mv.

Der er fra praksis eksempler på, at det er dokumenteret, at ægteskabet er indgået uden familiens tilstedeværelse, herunder i et tredjeland. Dette betyder i sagens natur, at ægteskabet som udgangspunkt kan anses for egenhændigt planlagt af parret selv.

6.3. Om samliv forud for ægteskabet

Et længerevarende samliv forud for ægteskabet vil almindeligvis betyde, at parret har haft et indgående personligt kendskab til hinanden. Omvendt ses der fra praksis kulturelt betingede eksempler på, at ægteskabet er indgået umiddelbart efter referencens indrejse i hjemlandet og ganske kort tid efter, at parterne første gang har været i direkte personlig kontakt med hinanden.

Fra praksis ses ligeledes eksempler på meget korte samværsperioder på en til to uger, hvilket ikke i sig selv vil blive anset for at være et egentligt samliv forud for ægteskabet. Der er desuden grundlag for at sondre mellem, om samlivet er foregået hos en af parrets familier, eller om samlivet er foregået på parternes selvstændige bopæl.

6.4. Om parternes personlige forhold

Oplysningerne om parternes personlige forhold, herunder uddannelse, integration i Danmark, alder og arbejdsmarkedstilknytning, er momenter, der – oftest set i overordnet sammenhæng – har betydning for, om formodningen kan afkræftes.

Det bør således ud fra parternes personlige forhold vurderes, om parterne hver især ud fra deres alder, uddannelse, erhvervs erfaring mv. kan anses for at have opnået en modenhed, der kan antages at sætte dem i stand til at modstå et muligt pres fra forældre eller familie i øvrigt.

I visse sager vælger udlændingemyndighederne at afholde en personlig samtale med en eller begge parter for derved at kunne danne sig et nærmere billede af den/de pågældendes bevæggrunde for at indgå ægteskab. Den/de pågældendes troværdighed – samt i de tilfælde, hvor der tales med begge parter, spørgsmålet om forklaringernes overensstemmelse – vil kunne medvirke til at afkræfte formodningen. Der anvendes ikke sådanne samtaler i alle sager, men det er et sagsskridt, der kan iværksættes, hvis sagen vurderes ikke at kunne afgøres på det foreliggende grundlag.

De to parter eventuelle tidligere ægteskaber med andre partnere kan desuden indgå ved vurderingen af, om ægteskabet må anses for at være indgået efter begge parter ønske. I flere konkrete sager er det tillagt betydning, at den herboende tidligere har været gift og var blevet skilt. Det er her af betydning, om det oprindelige ægteskab også var med en nærtbeslægtet, ligesom baggrunden for og initiativet til ægteskabets ophævelse og partens alder på tidspunktet for det første ægteskabs indgåelse er af betydning. Et tidligere ægteskab, endt med skilsmisse, vil efter omstændighederne kunne indikere, at den pågældende må anses for at have tilstrækkelig modenhed og frihed til at selv at beslutte, hvem han/hun ønsker at være gift med.

Fra praksis er som anført ovenfor set eksempler på, at parternes *uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet* har spillet en væsentlig rolle, da det derved er blevet lagt til grund, at disse forhold har været medvirkende til at gøre parterne i stand til at modstå et eventuelt pres fra familiernes side. Der kan ikke af praksis udledes noget nærmere om, hvorvidt der skal være tale om eksempelvis længerevarende eller akademiske uddannelser, ligesom det blotte forhold, at en eller begge af parterne har en længerevarende uddannelse, ikke i sig selv betyder, at formodningen kan anses for afkræftet. Spørgsmålet om parternes uddannelsesmæssige og erhvervmæssige baggrund hænger sammen med parternes alder og generelle modenhed, ligesom højtuddannede med nogle års erhvervs erfaring typisk er ældre på tidspunktet for ægteskabs indgåelse end personer uden uddannelsesmæssig baggrund og uden længerevarende tilknytning til arbejdsmarkedet.

I forhold til parternes *alder* tillægges det betydning, om parterne var ganske unge ved ægteskabets indgåelse. Dette skal ses i sammenhæng med den generelle udlændingepolitik, herunder baggrunden for indførelsen af 24 års reglen.

Et element i sammenhæng hermed er, om parterne på tidspunktet for ægteskabets indgåelse havde stiftet selvstændig bopæl og var selvforsørgende mv., eller om en eller begge parter fortsat boede hos de respektive forældre eller anden familie og dermed mere direkte kunne være udsat for pres fra familien for at indgå ægteskabet.

Den herboendes *tilknytning* til Danmark og *integration* spiller en betydelig rolle ved vurderingen af, om formodningen kan anses for afkræftet.

I en konkret sag blev der således lagt vægt på, at den herboende var ved at uddanne sig på universitet, at pågældende sideløbende med uddannelsen havde arbejdet som tolk, og at den pågældende i mange år havde boet alene uden sine forældre. Herboendes stærke og selvstændige integration i Danmark blev tillagt stor vægt ved afgørelsen af sagen.

6.5. Andre særlige omstændigheder

I en konkret sag var det af væsentlig betydning, i hvilket omfang parterne havde forsøgt at bevare kontakten til hinanden, efter at de var blevet adskilt på grund af udefrakommende omstændigheder.

Herboende var blevet nødt til at flygte fra hjemlandet ca. en måned efter brylluppet på grund af krig i hjemlandet og fik først genetableret kontakten til ansøger i hjemlandet fire år senere. Parret havde efterfølgende gjort sig store bestræbelser på at bevare kontakten til hinanden, herunder havde parterne opholdt sig sammen tre gange i et tredjeland for dér at kunne udøve familielivet.

6.6. Efterfølgende omstændigheder

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil der helt undtagelsesvis kunne være ganske særlige grunde, der afgørende taler for, at der må meddeles opholdstilladelse, selv om det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter begge parters ønske.

Efterfølgende omstændigheder vil derfor i særlige tilfælde kunne føre til, at kravet om et ægteskab skal være indgået frivilligt, kan fraviges. Det forhold, at parret har levet sammen i en længere periode, kan således efter omstændighederne føre til, at kravet om, at ægteskabet er indgået frivilligt, kan fraviges. Efter bemærkningerne skal der være tale om, at der er forløbet mange år siden indgåelsen af ægteskabet, og at parret siden har samlevet og fortsat ønsker at samleve.

Efter praksis vil et efterfølgende samliv med en samlet varighed på mere end to år som udgangspunkt udgøre ganske særlige grunde, der afgørende taler for, at der meddeles opholdstilladelse. Der skelnes dog mellem, om samlivet er foregået i Danmark eller i et andet

vestligt land, eller om samlivet er foregået i ansøgerens hjemland, ligesom det er af betydning, om samlivet er foregået på parternes selvstændige bopæl.

Tilsvarende vil det efter praksis kunne have betydning, om parret har fået børn. Det blotte faktum, at parret har fået et barn, eller at hustruen er gravid, vil ikke i sig selv kunne afkræfte formodningen for, at ægteskabet ikke er indgået efter begge parters ønske.

Omvendt vil det efter praksis som udgangspunkt udgøre ganske særlige grunde, der afgørende taler for, at der meddeles opholdstilladelse, såfremt parret har fået flere børn, da dette i sagens natur betyder, at parret i en længere periode må anses for at have udvist vilje til at fortsætte ægteskab og samliv.